

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 18.1.2017
Sayı : 1025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

“Çiçek ve Çocuk” temalı EXPO 2016 Antalya ile ilgili hazırlık ve sergi döneminde gerçekleştirilen harcamaların verimliliğinin ve kamu zararının boyutunun incelenmesi, uluslararası organizasyonlar konusunda daha etkin bir model geliştirilmesine yönelik önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri kapsamında bir Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

Mustafa AKAYDIN
Antalya Milletvekili (2)

Çetin Osman BUDAK
Antalya Milletvekili (1)

Niyazi Nefti Karay
Antalya Mv.

İrfan BAKIR
Antalya Mv.

Erol Sevinç
Bursa Mv.

Vedat GANİBODI
KIRSELAĞI Mv.

İbrahim ÖZDİŞ
Adana Milletvekili

Hüseyin CAMAL
Mersin Mv.

CEYHAN İRGİL
Bursa Mv.

Ramazan Arslan
Denizli Mv.

Kemal ZEYBEK
Samsun Mv.

SEDAT KAMACIOĞLU
Mersin Mv.

Mehmet GÖKBAĞ
Gaziantep Mv.

Haydar AKAR
Kocaeli Mv.

Nurettin DÜNDAR
Miyancık Mv.

1025

GEREKÇE:

EXPO 2016, Antalya dinamiklerinin çabası ve özverili çalışmalarıyla 23.11.2011 tarihinde Türkiye'ye kazandırılmıştır. Hazırlıkların çerçevesini belirleyen, kanun tasarısı yaklaşık 7 ay sonra TBMM'ye sunulmuş ve 1 yıl sonra yasalaşmıştır. Tasarıya ilişkin Plan ve Bütçe Komisyonu raporunda **180 milyon TL bütçe, 100 katılımcı ülke ve 8 milyon ziyaretçi** hedefleri konulmuştur.

Tasarının hazırlanışı ve yasama sürecinde; **EXPO'nun kazanılmasında katkısı olan pek çok kurum dışlanmış, muhalefetin katkı ve eleştirilerine kulak tıkanmıştır.** TBMM tutanakları, bunun somut kanıtlarıdır.

Kanunun çıkmasının ardından da uzun bir süre EXPO hazırlıkları konusunda ciddi bir adım atılmamıştır.

EXPO ile ilgili her türlü ihale ve alım işi, Devlet İhale Kanunu ile Kamu İhale Kanunu hükümlerinden muaf tutulmuştur. Hazırlık ve fuar sürecinde 4 genel sekreter değişimi yaşanırken, bazı ihale ve alımlarla ilgili yolsuzluk iddiaları gündeme gelmiştir. Bu ihaleler arasında maliyetinin dört katına ihale edilen **teknik donatım yönetim ihalesi, açılış töreni ihalesi**, maliyetinin iki katına ihale edilen **kalabalık yönetimi ihalesi, sinyalizasyon ihalesi**, CHP'li belediye zamanında verilmiş olmasına rağmen yeniden yapılan **tarım müzesi ihalesi** ve maliyetinden 5 milyon dolar fazlasına verilen **temizlik ihalesi** sayılabilir. Adı geçen ihalelerin tamamının aynı firmaya verilmesi dikkat çekicidir. Basına birçok defa yansıyan bu iddialar ve kamu zararının boyutuyla ilgili hiçbir açıklama yapılmamıştır.

Söz konusu EXPO alanının düzenlenmesi ve serginin gerçekleştirilmesi ile ilgili olarak yapılan harcama ile ilgili de farklı değerlendirmeler vardır. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı'nın açıklaması baz alındığında toplam bütçe 1 milyar 720 milyon TL'dir. Kanun'da öngörülen bütçe ile gerçekleşen bütçe arasında neredeyse 9 kat (1 milyar 540 milyon TL – eski parayla 1.5 katrilyon lira) fark vardır. Üstelik, CHP'li Büyükşehir Belediyesi tarafından 2014 yılında yapılan bütçe 1,2 milyar dolar olarak açıklanmasına rağmen bu bütçenin toplamda 3 milyar dolara kadar yükseldiği yönünde iddialar basına yansımıştır. Üstelik bu kadar yüksek rakamlı bütçelere rağmen EXPO hazırlıkları ucu ucuna yetiştirilmiş, hatta yetiştirilememiştir.

Rekor bir harcama ile düzenlenen EXPO 2016 Antalya, katılımcı ülke, bütçe ve ziyaretçi rakamlarının hiçbirinde hedefi yakalayamamıştır. Antalya Valiliği'nin açıklamasına göre Fuar geliri 20 Milyon TL olurken, gelir harcamanın yüzde 1'i düzeyindedir. Fuar için harcadığı bildirilen 1 milyar 720 milyon liraya karşılık 20 milyon TL'lik gelir, büyük bir fiyaskodur. Türkiye ve Antalya'ya EXPO 2016 ile ağır bir fatura çıkarılmıştır.

Gelir ile gider arasındaki bu kadar büyük fark, Türkiye'nin turizmde yaşadığı krizle açıklanmayacak kadar büyüktür. Ayrıca, EXPO Antalya'yı gezdiği açıklanan kişi sayısı ile gelir rakamı örtüşmemektedir.

EXPO 2016 Antalya sürecinin tüm yönleriyle incelenmesi, Türkiye'nin gelecekte gerçekleştireceği benzer uluslararası organizasyonlar için ışık tutacaktır. EXPO ile ilgili yetki veren TBMM'nin bu araştırmayı gerçekleştirmesi, yurttaşın ödediği vergilerin verimli kullanılıp kullanılmadığını, varsa kamu zararının boyutlarını ortaya koyması yerinde olacaktır.

Bu nedenlerle; EXPO 2016 Antalya sürecinin ve kamu zararının boyutunun incelenmesi, gelecekte yapılacak benzer organizasyonlar için alınacak **tedbirlerin** belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması gerekli görülmektedir.

